

Бурят ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй орган

Кукурузашад! Баян ургасын түлөө бүгэдөөрөө тэмсэе

Хүндэтгээр айлшалаа ерэн
куруза хатанай абар зангы
молго, абьястайгаар хойно
са зоронь харууналхан Кударын айма
хээхэй кукурузашад социалистическ
АССР-сөөндө илажа гараа. Энэ ай
онгта эмхидхэгдэн 25 звеногой
урадаа хонхын абан уялгаа нэрэтэй
түрэтэйгээр дүүргэ. Энэхүй Ки
жээхэй нэрэмжэтэ колхозой суута
дыс кукурузашан Николай Иннокенть
огтоон Дампиловэй звено зуун гека
арай га бүринөө 1025 центнер үр
шиса туйлажа, республика соогоо
нануу нуури эзэлэ.

зуууд хоорондох газарыс хэдэн
удаа машинаар элдүүлхэн бай
ха юм. Тарилгын ехэнхи талмайнь
жайса уһалагдаһан байна.

Нүхэд кукурузашад! Түрүүшүү
лэй дүй дүршэлыс ханамжатайгаар
шудалжа, 1960 ондо ганса нэгэ
рээ бэшэ, харин бүгэдөөрөө найн
ургаса туйлахыс оролдос. Кудар
ын аймагай эрхим кукурузашад
Николай Дампилов, Базар Галдан
нов гэжээхэ сэрхэ жэлдэ гектар бү
ринөө байнал мянга гаран центнер
ургаса туйлахад гэнэн шэнэ уял
га абаад, тарилгада бэлдхэлэй

**Мүнөөдөр Улан-Удэ
городто республикын
кукурузашад туйла
доон нэгдэхэн**

хүдэлмэри хэжэ эхилэнхэй. Тэднэр
КПСС-эй ЦК-гэй декабрийн
Пленумэй нэгдэхэ үдэр болотор
тус бүриндөө 500 тоно наг шэбхэ
поли дээрээ зөөжэ гаргаха гэжэ
шиндэ. Мүнөө эдэ кукурузашад
поли дээрээ саһа тогтоохо халхаб
шануудыс бэлдэхэ байнхай. Нико
лай Иннокентьевич Дампилов хой
то жэллээ шотагайнгаа эрхэ бай
далда таараха үрэлэ ургуулжа
абад болохо зорилго урдаа та
бия.

Эдэ үдэрнүүдтэ боложо үнгэр
лэн аймагай зүблөөнүүд дээрэ ку
курузашад тодорхой социалисти
ческэ уялгануудыс бэсдэ дааж
абаа. Кударын аймагай кукуруза
шад бүхы 2500 гектар газарай га
бүринөө 500 центнердөө доошо бэ
шэ ногоон тэжээл абахаар зориг
жонхой. Шэнэ үндэр уялгануудыс
Бичурын, Сэлэнгын, Мухаршээр
рэй болон бусад олон аймагай ку
курузашад абажа байна.

«Уялга абаал наа—дүүргэ» гэн
хэн эрилтыс мартангүйгөөр ажал
дажа, поли дээрээ шадаал наа ехэ
наг шэбхэ зөөжэ гаргаха, үнэлэ,
шубуунай аргал суглуулха, саһа
тогтоохо гэжэ хойшолуулаа
шгүй зорилгонуудыс үнэн сэхээр,
найн шанартайгаар бэсдүүлхэ шу
хала болоно.

Кукурузашадай хүдэлмэридэ хү
дөө ажахын мэргэжэлтэд, агроно
мууд сэгнэшгүйгү ехэ туһаламжа
хүргэдэг. Кударын Кировэй нэр
эмжэтэ колхозой агроном нүхэр
Пашкова артелингээ гурбан зве
нодо саг үргэлжэ туһалжа, хүдэл
мэринсэ хипан шалгажа байла
най ашаар бүхы колхозоороо куку
рузын гектар бүриндөө дунда ээр
гээр 698 центнер ургаса туйлаа.
Мүнөө үсдэ колхоз, совхоз бүхэндэ
дээдэ, дунда эрдэмтэй агрономууд
бин. Тэднэр бүхы хүсэл оролдо
гобо, эрдэм бэлгээ элсүүлжэ, ку
курузашадай звенонуудай хүдэл
мэринсэ өөһдүйнгөө үдэр бүрин
хиалтада абажа, эрхэ жэлдэ

баян ургаса ургуулха хэрэгын
хангалсаа уялгатай.

Гэхэтэй хамта эдэ звенонуудай
ажалай амжалта колхоз, совхо
зуудай хүтэлбэрлэгшэдэй, тэндэ
хи партийнай организацинуудай ан
харал оролдолгооо нилээд дул
дыдаха байна. Түбхын түрүүндэ
тэднэр звенонуудыс хэрэгтэй
соонь трактор, машинаар, мори
унаагаар, ээр зэбсэгээр хангаха,
звенодо хүдэлдэг хүнүүдыс ажал
наань намшаахагүй гэжэ оролдох
болоно. Аргал шэбхэ зөөхэ хүдэл
мэрин ажал ехэтэй байһынсэ ха
раада абажа, тэрнине малтаха,
ашаха, буулгаха талынсэ онхо
жоруулха гэжээ хүдөөгэй механи
зирнуудай, ухаалан зохиогшодой
хүндэтэ хэрэг мүн.

Тэршэлэн кукурузын баян ур
гаса туйлаха хэрэгтэ хүдөөгэй
олонинтэ ехэхэн туһаламжа үзүүл
дэг байна. Шахардуу бэрхэ сагта
воскреснигүүдыс эмхидхэжэ, тэднэр
звенонуудыс харааллан хүдэл
мэринсэ саг соонь бэсдүүлхэ арга
олгодог байна. Тиммэлээ аймагууд
ай партийнай, советскэ, олонин
тын организацинууд ерэхэ жэлдэ
энэ үнэтэ ургамалай үндэр ургаса
туйлаха хэрэгтэ бүри ехэ туһалам
жа үзүүлхэ бээ гэжэ найдагдана.

Нүхэд кукурузашад, агрономууд!
Бүхы мэргэжэл шадабаряа гарга
жа, 1960 ондо гектар бүриндөө а
дагын 400—500 центнер ногоон эш
набша ургуулжа абахын түлөө со
циалистическэ мурсысөө үргэнөөр
дэлгэрүүлэе. Үбэл, хабарай сагта
кукурузын поли дээрэ шадаал наа
ехэ аргал шэбхэ зөөжэ гаргаа.
Шэбхэ үлдэнөөр тараагаал наа,
баян ургаса абаха. Тийгэбэл ни
тингээ адуу малыс шэмэтэ найн
тэжээлээр хангажа, колхоз, совхо
зуудайнгаа долоон жэлэй түсбө
уридшалан дүүргэхэ хэрэгтэ най
дамтай нуури табижа үгтэхэ шуу.

Кукуруза ургуулха түрүү звенонуудай 1959 ондо туйлаһан дүнгүүд тухай

Нэрэ, обог	Аймаг	Колхоз, совхоз	Хурагдаһан газарһаа абтаһан ургаса		Тэрэ тоодо шэлэг дэмэл газарһаа	
			Бүхыдө ху рагдаһа нның (гек тарар)	Гектар бү риндө абта һан ургаса (центнерээр)	Тарилга һан та майнь (гек тарар)	Гектар бүриндө хурагда һанын (цен тер)
Дампилов И. Н.	Кударын	Кировэй нэр.	100	1025	—	—
Галданов Б. Б.	Кударын	Ранжуровэй нэр.	74	1010	—	—
Жарников В. П.	Кударын	«Путь к коммунизму»	50	710	—	—
Лалин Н.	Кударын	Куйбышевэй нэр.	67	510	—	—
Цыдыпов Б. М.	Кударын	Ленинэй нэр.	100	460	—	—
Бадмажапов Д. М.	Сэлэнгын	Совхоз	102	428	—	—
Жанаев Д. Ж.	Мухаршээрэй	Калининэй нэр.	100	414	43	700
Конечных Н. К.	Бичурын	Дзержинский нэр.	55	400	—	—
Шахмаев Н. П.	Зэдын	Ленинэй нэр.	141	364	46	613
Рахматулин Х.	Кударын	«Путь к коммунизму»	105	360	—	—
Погодин В. Ф.	Зэдын	Ленинэй нэр.	132	352	51	406
Запханов Д.	Иволгын	«Улаан Оронго»	42	350	—	—
Шагжиев Ф. Д.	Сэлэнгын	«Эрдэм»	53	340	35	675
Габеев И. Н.	Түнхэнэй	«Путь Ленина»	25	340	—	—
Еранский П. В.	Сэлэнгын	Совхоз	182	314	110	544
Рабдаев И. Д.	Зэдын	XX партсездын нэр.	105	312	37	370

Эрхим кукурузашадта алдар соло!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Сэлэнгын совхозой кукурузашадай звенос даагша П. Еранский, Кударын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой суута кукурузашад Иннокентий Николаевич, Николай Иннокентьевич, Георгий Николаевич Дампилов-тан, Сэлэнгын совхозой эрхим кукурузашад Д. Бадмажапов.

Москва Бурядай түлөөлэгшэдыс угтаба

Аяар холын Бурят оронһоо ерэн
лэн поезд ноябрийн 21-нэй үдэшлэн
Ярославска вокзалда аалххан
тогтобо. Энэ поездоор оперо болон
баледэй артистууд, уран зураа
шад, уран зохиолшод болон дека
дада хабаадаха бусад хүнүүд ерэл
сээ. Хэдэн зуугаад москвгайхид
айлшадаа угтаа. Бурядай арти
стнуудга баглаа сэгсгүүд ба
рюулагдаа. Бурядай артистуудай
угталгада зориулагдаһан митинг
вокзал шадарай талмай дээрэ бо
лоо. Искусствын хэрэгэй та
лаар РСФСР-эй Культурын ми
нистерствын главнай управлени
начальник П. А. Тарасов митингыс
нээгээ. Тийгээд РСФСР-эй Куль
турын министр А. Поповто үгэ
үгэнэ.

— Ниислэлдэ, декадада ерэнэн
бурят арадай түлөөлөгшэдыс Мос
квгай ажалшад үнэн зүрхэнһөө
халуунаар амаршалла. Артист
нууд, уран зураашад, уран зохиол
шод ниислэлэй ажалшадта буря
дай искусствыс хэдыхэн хоноод
харуулханыс. Бидэнэр таанадай бэ
лг шадабаряа харуулхыс ехээр
хүлэжэ байнабди,—гэжэ нүхэр
А. И. Попов хэлээ.

Мүн уран зохиолшо С. Сартаков
нигэжэ хэлэбэ:

«Бидэнэр бурядай уран зохиол
шодой зохиолнуудтай 1950 ондо,
Москвада бурят литературы үдэ
шын үнгэргэгдэхэдэ, танилсаа һэм
ди. Манай хани нүхэдэй зохиол
нууд ороной олон хэблэлнүүдтэ,
гадаадын ороннуудта хэблэн гар
гадана. Бурядай уран зохиолшо
дой номуудыс уншагдай халуу
наар угтаха байһандань бидэнэр
этигэнэбди. Таанадтаа шэнэ ам
жалтануудыс хүснэбди».

СССР-эй арадай артист Ю. А.
Завадский бурядай артистуудта
хандан үгэ хэлээ. «Ута замаа дүүр
гэжэ, национальна искусствынгаа
найндэрыс эхилхэ байһантайнай
дэргүүлэе. Үбэл, хабарай сагта
кукурузын поли дээрэ шадаал наа
ехэ аргал шэбхэ зөөжэ гаргаа.
Шэбхэ үлдэнөөр тараагаал наа,
баян ургаса абаха. Тийгэбэл ни
тингээ адуу малыс шэмэтэ найн
тэжээлээр хангажа, колхоз, совхо
зуудайнгаа долоон жэлэй түсбө
уридшалан дүүргэхэ хэрэгтэ най
дамтай нуури табижа үгтэхэ шуу.

СССР-эй арадай артист Ю. А.
Завадский бурядай артистуудта
хандан үгэ хэлээ. «Ута замаа дүүр
гэжэ, национальна искусствынгаа
найндэрыс эхилхэ байһантайнай
дэргүүлэе. Үбэл, хабарай сагта
кукурузын поли дээрэ шадаал наа
ехэ аргал шэбхэ зөөжэ гаргаа.
Шэбхэ үлдэнөөр тараагаал наа,
баян ургаса абаха. Тийгэбэл ни
тингээ адуу малыс шэмэтэ найн
тэжээлээр хангажа, колхоз, совхо
зуудайнгаа долоон жэлэй түсбө
уридшалан дүүргэхэ хэрэгтэ най
дамтай нуури табижа үгтэхэ шуу.

Бурядай уран зурагай выставкэ
хэдэн хоноод Москвада нээгдэ
хэнэ. Бурядай дуу, хатарай ан
самблин, ород, бурят драмын
театрын артистуудыс угтахаар
москвгайхид бэлдэхэжэ байна.
(ТАСС).

Н. С. ХРУЩЕВ СЕКУ ТУРЕТЭЙ УУЛЗАВА

ГАГРА, ноябрийн 23. (ТАСС).
Советскэ Союзда айлшалаа бай
һан Гвинейн Республикын Прези
дент, Правительствын түрүүлэгшэ
Секу Туретэй, тэрэнтэй суг ябал
сагшадтай СССР-эй Министрууд
дэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С.
Хрущев мүнөөдөр уулзаба.

Н. С. Хрущев. Секу Туре хоёр
хани халуунаар хөөрэлдөө. Совет
ско-гвинейскэ харилсаанай зарим
асуудалнуудаар, уласхоорондын
хэдэ хэдэн шухала асуудалнуу
даар Н. С. Хрущев Секу Туре
хоёр ханамжануудаа мэдэлсээ.
Гвинейн эрэлхэг арадта халуун
амаршалга хүргэжэ, Гвинейн за
луу республикын бээс даанхай
байдал бэхжүүлхын түлөө тэм
сэлдээ шэнэ ехэ амжалта туйла
хыныс тэрэндэ хүсэжэ байһысми
дамжуулт гэжэ Н. С. Хрущев
президент Секу Туре гэгшыс гуй
гаа.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй На
циональностнуудай Сөвөдэй Га
даадын хэрэгүүдыс эрхилхэ комис
синин түрүүлэгшэ Н. А. Мухитди
нов болон бусад тусхай тушаалта
хүнүүд уулзалган дээрэ байлсаа.
(ТАСС).

Байгша ондо республикын колхоз, совхозуудта кукурузын нимэ ургаса абтаа:

Аймаг	Кукуруза туйла һан (гектарар)	Кукурузын ургасын туйлаһан (центнерээр)	Даргалзан бүхы саяасыс түбэ бү хэндэ (тонноор)
Кударын	1944	170,5	15,7
Зэдын	2109	121,6	13,8
Сэлэнгын	1241	99,3	11,9
Торин	1341	96,1	7,0
Бичурын	1739	82,2	8,0
Түнхэнэй	1039	11,9	6,5
Иволгын	672	68,4	1,3
Кабанскын	502	67,5	6,2
Прибайкалин	246	66,5	7,9
Мухаршээрэй	2021	63,9	6,8
Кяхтын	197	61,4	10,9
Хэжэнгын	379	60,7	6,7
Зантрай	564	58,3	5,4
Хорин	444	56,8	6,8
Тарбагатай	432	56,6	6,8
Яруунын	57	54,7	5,0
Баргажанай	1104	48,1	3,7
Курумканай	1532	45,4	3,1
Байкало-Кударын	298	40,	5,3
Закаменай	34,0	34,0	3,3

СОВХОЗУУД:

Боргойн	527	148,5	70,5
Сэлэнгын	239	147,0	15,1
Бичурын	285	115,0	10,0
Кяхтын	129	95,8	18,2
Иволгын	86	85,8	8,8
«Эрдэм»	124	60,0	12,3
Хорин	416	41,1	6,9
Яруунын	—	—	3,7
Кабанскын	—	—	1,9

Партийна ажабайдал

Холын хараата асуудалнуудта анхаралаа табиха

Улан-Удэ городской промышленности районудай нэгэн Октябрьска районий партиной конференци ноябрин 21-дэ болобо. Конференци дээрэ КПСС-эй райкомой нэгэдхэй секретарь Ф. И. Оглоблин тоосоотой элидхэл хэлэн байна.

Октябрьска районий ажалшад долоон жэлэй түсэбтэ болзорлоон урид дүүргэхин түлөө дэлгэр-хэн бэдэ ардай социалистическэ мүрүсөөндэ элбхитгээр хабаа-далсажа, продукци үйлдбэрлэх талар абайан уялануудаа амжалттайгаар дүүргэжэ байна гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэ-э. Районий промышленна предприя-тинуд валовой продукци үйлдбэр-рилхэ арба нарынгаа түсэбтэ 109,8 процент, ажалай бүтээсэ дээшл-үүлхэ даалгавар 107,2 процент дүүргэжэ. Районий ажалшад про-дукци үйлдбэрлэх жэлэйнгэ түс-эбтэ декабрин 23-да дүүргэхэ гэн-хэн уялгаа уридалан, ноябрин 30-да дүүргэхэ аргатай боложо байна.

Районий ехэ предпряти болохо модоний завод хамаггаа түрүүн, ноябрин 22-то жэлэйнгэ түсб дүүргэжэ, бусадта эрхм жэшэ харуулба. Тэршэлэн мяха-консер-вын комбинатай, сэмбын фабрик-ын хүдэлмэришэд продукци үйлдбэрлэх гүрэнэй түсэбтэ уриш-алан дүүргэхэ аргатай.

Районий түрүү предпритиууд-та зарим тэдэ амжалта туйлагда-жа байбашы, үсөөн бэшэ пред-притиуудай хүдэлмэришэд ехэ-хэн дутагдалнууд бин гэжэ элидхэлшэ хэлэе.

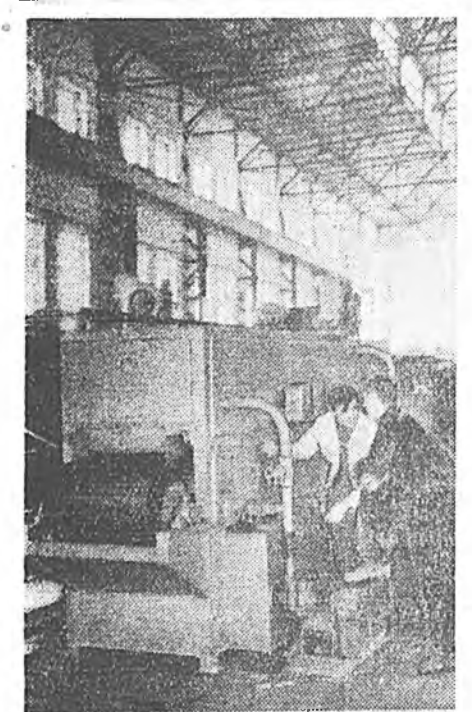
Партийн ЦК-гэй июннин Плену-мэй шиндхэбэринүүд хэдэ эхлэн предпритиуудта хангалтагүйгөөр бэелүүлгэдэн. Илангаяа барилгын организациуудта техникэ бүтээсэ багатайгаар ашагдалана. Ашаа тээхэ, буулгаха хүдэлмэри ехэ-хилдэ гараар бүтээгдэн, бар хүсэний ажалы оньожоруулха талар муртэй юмэн хэгдэнгүй.

Гэгэжэ ябахан предприти-ууд тухай хэлэхтэ байгайгай, түс-эбтэ сэг болзор соонь дүүргэжэ ябахан предпритиуудта ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ, продукциын өөрын үнэ хилдариулаха даалга-барн муугаар бэелүүлгэдэн. Жэ-шэнь, мяха-консервын комбинат 9-аа соо продукциингаа өөрын үнэ хилдариуулхын орондо, хараалагдахан түсэбтөө аяар 3 мил-лион түхиргөөр дээшлүүлэе. Тэр-шэлэн сэмбын фабрика шанар муутай продукци гаргахан, техни-кэсэ муугаар ашагдалан дээрнээ 453 мянган түхиргэй гарзада ороо.

Элидхэлэй нүүлээр үгэ хэлэлтэ боложо, совнархозой барилгын управлениин начальник нүхэр Морозов түрүүлэн үгэ абаа.

— Партийн райкомой тоосоотой үе соо барилгын организациуудай хүдэлмэришэд ямар хувидалтын боло-лоон тухай хэлэхэ хүсэлтэйб.— гэжэ нүхэр Морозов эхилбэ.— Барилгын организациуудай хүдэл-мэришэ найжаруулха тухай оло да-хин суглаа хураал дээрэ хэлсэгдэ-жэл байдаг. Гэбэшнэ, энэ асуудал-тай хүсэд шиндхэгдээгүй байла-нинэ конференци дээрэ тэмдэглэхэ шухала.

Манай барилгын управлениин 10-дэ түсб оройдоо 65 процент

Дегестанай АССР. Шабарбашеда электротермическэ түхэрэлгэнүүдэй завод баригдажа дүүрбэ. Энэ завод автоматизированшэ поточной линиудын, индустриной хайлуулалгын түхэрэлгэнүүд, деталинуудын шаргагданагийн нүүлээр улаха машиналууды, мүн бусад түхэрэлгэнүүд гаргаха юм. Зураг дээрэ (зүүн гарнаа): хабарлагын нехши мастер В. Болоник, мастер В. Сисколик-ников гэнхэд заводой гаргалан автоматизированшэ улаалгын машинны туршан үзэһэнэй нүүлээр шалгажа байна. ТАСС-эй фотохроник.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые устуулан

Урдаа ехэ зорилгонууды табиад байхдаа манай колхозой партиная организаци, тон түрүүндэ, социалистическэ мүрүсөөнэй тугые дээрэ үргэжэ, абайан уялгынгаа түлөө хүн бүхэнэй харюусалгы шангадхажа эхиллэн байна. Тингээд «уялга абаа хаа—дүүргэ, хэлэнэн үгэдөө хүр!» гэнэн урла гаргажа, абайан уялгана хүн бүхэнэй, отара, гүүртэ, бригада, звено бүхэнэй заатагуй дүүргэхин түлөө шанга тэмсэл дэлгэрүүлжэ захалаа эмдэн. Энээнэй аша үрэ мүнөө харагдажа байна.

Энэ жэл орооно таряанай, үбнэ ногооной болон алибаа юмэнэй ургаса хайн байханаа гадна, урлан-хилдаа орходоо малнаа хураггүй ехэ ашаг шэмэ абадаг болообди. Тингээжэ гүрэндэ мяха, нү худалда-ха түсб, уяланууднай амжалта-тайгаар дүүргэжэ байна. Гүрэн-дэ мяха худалдаха уялга үнэ дүүр-гэлэнхэй. Нү худалдаха уялганай дүүрэхэ дүтлөө. Мүн орооно таряа болон худөө ажаахын бусад продук-тууды гүрэндэ худалдаха түс-бүүд болзорлоо холо урид, үлүүлэн дүүргэгдэе.

Гүрэндэ тушаагдаха хубай ма-лые зунай харануудта хайнаар таргалуулхын түлөө малшаднай ехэ-хэн оролдоого гаргаба. Тингээ-жэ нёдонхойлохид орходоо мян-гад центнер ехэ мяхан гүрэндэ ху-далдажа.

Мал таргалуулгаар хэрэглэгдэ-гүй байн ехэ арга боломжонуудта анхаралаа хандуулха, холын бэл-шээринууды хайнаар ашагдалаг болохо асуудалы колхозой парти-ная организаци шаңгаар табинан байна. Урдаан Химин, Удалхын голнуудай үдхэн тунга ногоотой бэлшээринууд ойроо хүртэнгүй тоо-ной хосордог байн юм. Энэ асуу-далы зүбшэн хэлсэд, холын бэл-шээринуудтэ хубай мал олоор гар-гажа, зундаа хайнаар таргалуулгаг болохо гэжэ шиндхэгдэн байна. Тингээд Химин, Удалхын гол-нуудта хубай мал гаргалда байн аад, мүнөө зун 3—3 гүүртэ гарга-даа. Эдэ голнуудта зунай сагта нэ-

Бичурын совхозой 1-дахн отделениин түрүү малшадай нэгэн Цырма Дармаева байгша ондо 80 гаран гунаа үхэрнүүдэ хайнаар адуулжа, тэдэнийгээ тус бүрин шугнуурсы сүүдхэдэ 850—900 грамм нэмээжэ, эрхм тарган бол-гоод, гүрэндэ тушаагаа. Мүнөө нүхэр Дармаева 50 гаран буруу, хашараг ту-шаажа абаад, тэдэнэ хайнаар шахан таргалуулжа байнхэй. Зураг дээрэ: малшан Цырма Дармаева буруууудаа эдэлүүлээд, үдэрэй хулаанда дутын зөлийн хуурида гаргаад байна. М. Намжиловай фото.

МҮРҮСЭӨНӨЙ ХҮСЭН

роуп, нэбшээтэй, ноно батаганаан хомор, үдхэн тунга ногоотой байдаг тула мал аргагүй түргэнөөр таргал-даг юм. Эдэ голнуудта мүн ухан эл-бэг.

Холын бэлшээрндэ олон малтай-гаар малшады гаргаад, эдхэхэ ууха юмээр, хубсаа хунараар дутаан-гын бихын түлөө оролдожо байгаа-бли. Зундаа нэгэ дахин нүүлэл най-мааншы эльгэгдэн байна. Харин эдэ голнууд манай колхозой цент-рнээ 30—60 модоной газарта, нары-даг уулануудай, хубшэ, дабаанууд-дай саана байдаг юм гэжэ тэмдэ-лэхэ хэрэгтэй.

Малай ашаг шэмэ дээшлүүлхэ зорилго табиад, малшадайнгаа ду-нда социалистическэ мүрүсөө хай-наар, аша үр эхэтэйгээр эмхидхэ-хые оролдоон байнабди. Мал ажал дээрэ хүдэлмэришэ байн коммун-истнууднай, комсомолшуднай малшадай дулда социалистическэ мүрүсөө үүсхэжэ, дэлгэрүүлжэ бай-даг. Мүрүсөөнэй дунгууд нарадаа бэшэ, хахад нара бүридөө гаргаг-дажа, малшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг, шухала шуха-ла хэмжээнүүд абтадаг байна. Мүр-үсөөнэй түрүүлэн гүүртэ, отара-нуудта дамжуулгын Улаан туг ба-руулагдадаг, шан үгтэдэг, али бо-лохоор урмашуулагдадаг болохой.

Зоной дулда ойгууламжын ху-дэлмэри эдбхитгээр ябуулдаг бо-лообди. Малшадта лекци, элидхэл уншагдаа. Газетын хоннуудаар, бусадшэ элбэг асуудалуудаар хөөрлөөнүүд болоно. Урлан ма-най энлэ агитаторнууд хэлэн айл-гу, али гүүртэ, отара дааж абаад, ажалладаг байн юм. Тинхэ үелэ хүнүүдэй дулда агитаторай хөөрл-өө хэхэ гү, али үгэ гү гэжэ мэдэ-хын аргагүй байдаг нэн. Харин мүн-өө агитаторнуудай урда шанга эрилтэ табигдадаг, ажалынь холо шалгажа байдаг болоо.

Тинхэдэ партиная организаци хи-налта шалгалтаа урдынхнаа ху-раггүй шангалдаа. Урдаан манай колхоздо хаагдахан хүнэй орой-доо 60 гаран процентн гүрэндэ тушаагдадаг байн юм. Юрэнхы-

дөө багаар наагдадаг аад, абтаа бо-лолон хүнэй ехэхины тугалда уулгагдадаг, элдбэ гаргажада урилдэг байгаа. Энэ ушары хайнаар шалгажа, мүнөө жэл нааг-дахан хүнэй 80 гаран процентны гү-рэндөө худалдадаг болообди. Тин-хэдэ үнээнхэ хэды шэнээн хүнэй гараха байланины наринаар шалга-жа, наалнадаг урда шанга эрил-тэ табигдадаг болоо. Эдэ бүгэдэн ашаар урданахид орходоо хүн хураггүй ехээр наагдадаг, гүрэн-дэ тушаагдадаг болоон байна.

Тинбэшэ манай хүдэлмэришэд ду-туу дунданууд, шиндхэгдээгүй асуу-далнууд үшөөл олон. Урданахида орходоо малнаа 2—3 дахин ехэ ашаг шэмэ абадаг болоон байба-бди, түрүү ажаахинуудай туйлаал-тануудтай сасуулхада, манай амжал-та үшөөл холо бага байна. Тин-мэжэ саашадаа даахыа арга бо-ломжонууднай сэх. Илангаяа малай фермэнүүдтэ ажал эхэтэй хүдэлмэ-ринүүдэ үргэнөөр оньожоруулаа наа, ажалнай ехээр хүнгэржэ үгээхэ, нү, мяха, ноохон ехээр абтадаг бо-лохо нэн. Энэ талаар зарим хүдэл-мэри хэлгэжэ байбашы, наанаан зорионодоо үшөөл хүрэнгүйбди.

Армаг гэжэ газарай наалин фермэдэ Нурминскийн зоох-он автоулануури тодогдоо. Энээнэй ашаар эндхэн ферм-инай үнөөд мүнөө жэл бүлээн ула дуран соогоо уужа байдаг болохон. Энэ жэлэй үбэлэй нара-нуудта нёдонхойлохид орходоо хураггүй ехэ нү хааха зорилготой-бди. Мүн урлан үбэлэй нарануудта малаа, илангаяа буруу, хашарагу-даа аяаха толгой бүтэн ондо оруул-хамнай гэжэ наагаага зобожо бай-даг байн наа, мүнөө жэл тэдэнэ үбэлдөө бүрн таргалуулха, шэгнүү-рельнэ зунай хүхэ ногоонхойлоо өөрөггүйгөөр нэмээхэ гэжэ шиндэ-бди. Тингээд 431 буруу илангажа, шахан таргалуулагдахаар, томо болгодохоор байн харуула, эдэл-үүлгэдэн табигдаа. Тэдэнэ 3 центнернээ бага бэшэ шэгнүүртэй-гээр гүрэндэ тушаагдаха юм. Тэд-нэр мүнөө дуран соогоо, янза бү-рин тэжээл эдижэ байна. Эдэ бу-руу, хашарагууды хаража байгшаг тодорхой уялга абаад ажаллана.

Ингэжэ бидэнэр абайан уялгана хүн бүхэнэй заатагуй дүүргэхин тү-лөө тэмсэл дэлгэрүүлжэ, ажалдаа амжалта туйлажа байнабди. Тинг-хэ зуураа малшадтаа ажаллахысэ, культуунаар амархысэ арга бо-ломжо бин болгохоо оролдогдоно. Мүнөө үбэлжэлгын үелэ малшад колхозойнгоо гол бусадта дүтлэжэ, ойгууламжын, соёл гэгээрэлэй хү-дэлмэринь бүрн хайнаар ябуулха арга боломжотойбди. Малшаднай сүлөөтэй сагтаа клубтаа, культбаза-даа, улаан булангуудтаа сугларжа, кино, наала хараха, радио, лекци, хөөрлөө шагнаха аргатай болоо.

Манай колхозонгууд мүнөө жэ-лэйнгэ социалистическэ уялгыг үлүүлэн дүүргэжэ, түрэл Коммуни-стическэ партингаа Центральна Ко-митетэй декабрин Пленумые утга-ха зорилготой.

Д. Дагбаев,
Карл Марксын нэрэмжэтэ
колхозой парторганизациин
секретарь.

Тори.

Малаа таргалуулхы оролдоногүй

Намар, үбэлэй сагта колхоз, совхозуудта буруу, хаша-раг шахан таргалуулха, тэдэний хайнаар түлжүүлхэ тухай КПСС-эй обкомой болон республикын Министруудэй Соведэй тогтоолой гаргаан эгээл нара хахаднаа үлү саг үнэрбэ.

Энэ тогтоолы бодото дээрэн бэелүүлхэ тушаа Хэжэнгын айма-гай колхозууд эмхидхэлэй ямар хү-дэлмэри хэжэ байнаб гэжэ хара-жа үзэхэ шухала.

Нахан эндхэн Ленинэй нэрэмжэ-тэ артелинн залуу малай зарим гүүртэ, фермэнүүдээр ябажа, тэндэ-хи ажал хүдэлмэринь хаража үзөө-бли.

Тус колхозой нэгэлэн гэжэ га-зарта энлхын үннэй, дүршлэтэй малшан Дондок Гылыков үбэлдөө шахан таргалуулха, түлжүүл-хээр хамта 139 толгой буруу, хашарагууды гэр бүлөөрөө туша-жа абаад, харуулжа байнхэй. Хэ-лэишэ мэдлээр буруу, хашара-гууды шахан таргалуулха, хай-наар түлжүүлхын туялаа тэдэндэ үбнэ, илангаяа шэмэтэ тэжээл горь-тойгоор эдөөлхэ, бүлээн унаар уна-лаха хэрэгтэй бшуу. Тэд энэ гүүртн малда оройдоо 2 кило-грамм үбнэ, мүн тэдэ шэнэн өвс-сэй голоомо, 3 килограмм зөлөн-холоо бэшэондоо ямаршы тэ-жээл үгтэнгүй.

— Колхозой правлениин табин-хан гансахан энэ номоор малаа эдөөлүүлээд байгаа наа, тэдэний таргаллахаа байгайгай. харин тү-рүүшын ехэ хүйтэндэ, наага сохюу-ла турха, муулаха байна. Тинмэжэ бидэ мүнөө буруу, хашарагууд-аа дулаан үдэр дутын таряалан, зөл-өн хуурида адуулжа саадахаа ба-лаай болообди. Гадна тэдэнэ бүлээн унаар унааха түхэр-рэлгэ манда үгнэ. Тинмэжэ малаа үдэрэй 3 дахин горхонхоо

уналаад байнабди. Буруууудта номын ёһоор тус бүрилэн 1,5 кило-грамм таряа талханай зүйл үгтэ-жэ байгаа, тэд тэрэнэй мүнөө хү-рэтэр таалагдажа үгтөөдүй. Хэр-бээ эдэ малнуудта тэжээлэй зүб-рацион табиад, тус бүрилэн зөл-өн, силос, хайн шанартай үбнэ хай-са эдөөлхэ, таряа талханай зүйл горьтойгоор үгтлөөд, бүлээн унаар унаажа байгаа наа, буруу, хаша-рагууднай нилээдгүй таргалха, шэг-нүүрээ ехээр нэмээхэ нэн, гэжэ малшан Дондок Гылыков хэлэнэ.

Энэнь тон зүб. Нүхэр Гылыков өөрөө дааж абайан малнуудай хайнаар харуулха, эдөөлүүлхын түлөө ехэ-хэн оролдоого гаргана. Хэр малшанга байра, хашаа хо-рөө бүрн халуун намар хайнаар зайнабарилжа дулаалаа, мүн буруу, хашарагуудта 2—3 нара соо эдөө-лхэ үбнэ тэжээл газзаажа зөөжэ абанхай. Тинхэдэ малдаа тэжээл хэжэ эдөөлхэ хобто, кормушка олоор бэлдэн, түхээрнэн байна.

— Буруу, хашарагуудайнгаа шэг-нүүры хэды шэнэн нэмээхэ уял-гатайбта, мүнөө тэдэнтэй үдэртөө хэды грамм нэмэнб,— гэжэ энэ малшанга асуухада: — Малай тус бүрин шэгнүүры сүүдхэдэ хэды шэнэн нэмээхэ тухай тухай уялга абаагүйбди. Энэнь тухай колхозой правлени, партиная организацины даабари үгөөгүй.

Юрэдэ өнөөдөө бодожо үзэхэдэ 600—700 грамм да сохон хүр-гэхэдэ гэжэ наанабди. Түрүүн ту-шаажа абадалманай буруу, хаша-рагууд тус бүридөө 165—170 кило-грамм шэгнүүртэй байгаа нэн. Тэрэ гэгээрэ дахин нэгнэгдээгүй. Энэ на-рын нүүл багта шэгнэхэд,— гэжэ тэрэ харюусаа.

Гадна энэ колхоздо Хүсөөтэ, Сул-хара, Бэлшэр гэжэ газарнуудта

шахан таргалуулагдаха, хайнаар түлжүүлгэдэ залуу малай хэдэн гүүртэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэд тэдэнэй олонхидонь малшадар ёһотой дүршлэтэй бэрхэ, оролдо-сотой хүнүүд табигдаагүй. Жэшээ-хэдэ, Бэлшэр гэжэ газарта байратай нүхэр Никита Васильевай даада: гүүртнхид 60 толгой малнуудта таарамжатай зохид байрада байл-гаад, хайнаар эдөөлүүлжэ, хаха сагтан унаажа, зүбөө харуулха-наай ашаар октябрь соо буруу, ха-шарагуудайнгаа тус бүрин шэг-нүүры сүүдхэдэ 800—900 грам-маар нэмээжэ шадаа. Харин эдэ-нэртэй зэргэлжэ байн гүүртн малшад (даагшан нүхэр Криво-шев) шахан таргалуулха табиг-дахан 64 хашарагайнгаа тус бүрин шэгнүүры үнгэрэгшэ на-рын туршада үдэрэй мил 200—300 грамм нэмээжэн байха юм.

Шахан таргалуулха залуу малай гүүртэ, фермэнүүдэй малшад ду-нда социалистическэ мүрүсөөн эмхидхэгдэнхэй. Тэршэлэн буруу, хашарагуудай шэгнүүры ехээр нэмээжэ, хайнаар таргалуулхын малшадта ажалай урмашуулгын ямар түлөөн үгтэхэб гэжэ үсэл тодорхойлогдоодүй. Энэнь тушаа колхозой хүтэлбэрлэгшэд (түрүү-лэхэ нүхэр Матвеев, парторгани-зациин секретарь нүхэр Шарал-дэ) өнөөдөөшэ ёһоор мэдэнгүй. Энэнь тухай үшөө правленидэ зүб-шэн хэлсэлдэй байна.

Эдэ илангаяа юм юмэнэй юб гэгдэ, гүүртэнүүдтэ хүсэ шадалаар нүдэ, бээр бага буруу, хашарагууд бэшэнхэ амяараа илангадаггүй, мүнөө хүртээр нүрэг соогоо ябаанар. Мүн тэдэнэ эр, эмээлэньшэ та-лаадаггүй. Колхозой правлени шахан таргалуулха малайнгаа гүүртэнүүдтэ эдижэ үбнэ тэжээ-

лын хубаажэ үгөө-дүй байха юм. Ган-сал энээнхэ боло-лохо хүсэд садаагүй тэжээлээр эдөөлүүлгэдэн бшуу. Энэ жэлдэ гансахан Хүсөөтын гүүрт-тын шахан таргалуулагдаха бу-руу, хашараг бүлээн унаар унааг-даха, бэшэ гүүртэнүүдтэн тинмэ түхээрлэг хэлдэхгүй, харин бу-лагай хүйтэн унаар унаажа үбэл-жэхэ юм ха.

Багал нимэрхүү байдал аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз-до үзэгдэнэ.

Эндхэн Нуурай Ара гэжэ газар-та 124 буруу, хашараг илангадажэ, нэгэ гүүртэ эмхидхэгдэнхэй нэр-тэй. Тэрэ малы Дагмит Дагбаева Норжмоа Долгорово хоёр харадаг юм. Энэ хоохон талада түхээрлэг-лэн байралань малай нэгэ хото, уйтахан хорёо, нэгэ орсоггорхон гэрлэхэ бэшэ ондоо ямаршы түхэр-рэлгэ үгнэ.

— Малдаа үбнэ тэжээл хэжэ эдөөлхэ хобто, кормушкаггүйбди. Буруу, хашарагуудтаа үдэрэй нэгэ тэргэ үбнэ өнөөдөө асаржа, хорёо соонь газарта урижэ үгөөд-лэ, бэшэ тэнь тэдэнэ хээрэ адуу-жа гаранабди. Ондоо ямаршы тэ-жээл малдаманай таалагдажа үг-төөгүй,— гэжэ нүхэр Долгорово хэ-лэнэ.

Малшадай өөнэдэнь байршы айкабар муу, нэгэ заахан гэр соо үхитбүдтээ аяар 7 хүн байна. Эндэ газарта, журнал асаргаланагүй. Зон-хоо таархай эдэ малшадта зайн галай гэрэл, радионы оруулжа үг-төөгүй. Энэнь дээрнээ харахада тус колхозой правлени, партиная организаци малшадайнгаа ажалуу-далай, культууна эрилты гүйсэ-дөөр хангахын түлөө оролдологүй байланины элригэ.

З. Лубсанова,
«Кижингинский колхозник»
газетын редактор.

Ленинград. «Электромет» заводой коллектив культууна аяа-нуудалай, гэр доторой лян-за бүрин эд бараа бүрн олоор үйлдбэрлэхэ, шапанынь найжа-руулха хэмжээнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гэй болон СССР-эй Министруудэй Соведэй тогтоолы хайнаан утгаа. Эрхэ жэлдэ 50 мянган «Вихрь» гэжэ пылесосу-ды гарзаа гэжэ шиндэ. Энэ-гээр долоон жэлэй нүүлшын жэл-дэ түсбэлдэнэ юмэ бшэ-тэжээжэ, эхилдэнэ. Зураг дээрэ: Техникесэ шалгалтын таалаан шалгалтад А. И. Влодина (баруун гарнаа), Р. А. Кузнецова гэгшдэ «Вихрь» гэжэ пылесосууды ту-шаан абажа байна. ТАСС-эй фотохроник.

Энэ дутагдал усадхагдах ёһотой

Сэлэнгын аймгүйсэдкомой кул-турын тагаг Галуута Нуур стан-циин клубта кинокартина эльгэнэ-графига үннлөө хойшо дүүргэн-гүй. Тинмэжэ энлхэн түмэр зам-шад, хүдэлмэришэд, алба хаагш-шэнэ шэнэ кинокартина хараха а-ргатайгдэнэ.

Кинокартинанууды аймагай то-хон, колхозуудта саг соонь эльгэ-жэ байхын тула репертуарна түсэ-зохобдогдог. Тэд культурын тага-гайхид тэрэ түсэбөө дүүргэнгүй. Тус тагагайхид гэмээр ганц-сентябрь нара соо 10 кинокартин эльгэгдээгүй байгаа. Тинхэдэ х-лэн үдэр оройдоо нэгтшэ кино-картина хараха аргагүйбди.

Кинокартинануудай саг соонго-о абтадаггүй дээрнээ энлхэн кин-соёл болбосоролой хүдэлмэри түс-бэй ёһоор ябуулжа шаданагүй. Ямар нэгэ хэмжээ-ябуулга хараа-башы, тэрэн дүүргэгдэнгүй үн-шэнэ. Эндхэн хүдэлмэришэд, ал-хаагшад шэнэ шэнэ картинанууд саг соонь харуулдаг байгт гэжэ хэлэн дахин эрилтэ табинан бай-даг. Тэд культурын тагагай зүгшөө тус асуудалда хойргоого хандадаг дээрнээ тэдэнэй эрилтэ дүүргэгдэн-гүй.

Ажалшад кино харуулха хэр-гэй муугаар эмхидхэгдэн тухай Галуута Нуур станицин депотой партиная бюро, профсоюзай орг-низаци нэгэнтэ бэшэ хэлсэлэн ба-на. Мүн энэнь тухай партиная орг-низациин тоосоотой-хүнүүлшэ суглаан дээршэ хэлсэгдэе. Гэ-шэ культурын тагаг кинокарти-натууды саг соонь эльгээжэ бай-ха тухайда наалаа табиагүй.

В. Онхонор,
Телефон-автомат хэрэгтэй

Улан-Удманий Ленинэй, Сталий брига-най үйлснүүдтэ олон телефон-ав-томат табиятай. Энэнь ехэ хайла-барна. Ямар нэгэ шухала хэрэгтэй гарал-дэ телефонгоор хонхолоод, хэрнээ тус бүтэнэ гэжэбди. Мүн городской орг-низаци зургаануудта байал олон тем-пүүрүүлэн хэлэнэ.

Харин городской захын үйлснүү-дтэ нэгтшэ телефон-автомат хара-данагүй. Жэшээхэдэ, Дмитриев гэр-дэ, Ушаковой, Фрунзын, Советск үй-снүүдэй эхин, заха талаарын ма-лаада нөөшэ телефон үгы байнаар. И болохо.

Ямар нэгэ юмэнэй болохо, хүнэй хүндөөр үблэхэдэ гү, аюулай ушархада дүтэ шадар те-лефон олодологүй ушар бин. Үнэ-төө колхозно дэлгүүр дээрнээ хо-лохо болохо юм. Эндэ гүйсэ-эрхэнь тинмэшэ дүтэ бэшэ. И-ниин сагта бүришэ бэрхэ болоо.

Бүрн ойрын сагта городской зах-ын үйлснүүдтэ телефон-автомат би-хихы Хэлхэс холбоной министр-стын управленидэ хандажа, ас-асуудал шиндхэхы ажалшад тэ-лэнэ.

С. Шапхаев.

БҮРЯТ ҮНЭНДЭ БЭШЭНЭННЭЙ НҮҮЛДЭР

„Даан бусаар хандаа“

Иймэ гаршатайгаар газетын ноябрин 13-най номерто толлол-гон «Тобишо дохёо» соо Кхэ-пронкомбинатай хүтэлбэрлэгшэд Сүхэ голоор катераар шэр-100 мянган түхиргэй плашкэ асараад, тэрэндээ эзэн бусаар ма-дажа байн тухай хэлсэгдэнэ. Шалгажа үзэхэдэ статья соо-лэгдэн баримтанууд зүб бай-Мүнөө үелэ плашкоутай түхэр-сүм абтаад, ерэхэ хабар ашагла-да табигдажа гэжэ хараалдэ. Энэнь тухай Кхэтын аймсоведэй рүүлэгшын уялгы дүүргэнэ. Ермолов манай редакцида нээ-сээ.

Жэлэйнгээ түсэбье уридшалан дүүргэхэ— коллектив бүхэнэй шухала зорилго

Оролдосотой үдэлмэрийн үр

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Жэлэй түсэбэй бэсүүлдэгдэлхэнэ хойшо Улан-Удэ паровозно деногой хүдэлдэ бүхы паровозуудаа байцагдэжэ, ашаа шэрэхэ түсэб болзор соонь дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

Улан-Удэны сэмбэн фабрикада продукты үйлдбэрлэхэ жэлэйнгээ түсэбье уридшалан дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна. Валентина Хмелева, Валентина Хмелева, Валентина Хмелева.

Коммунист ажалай үшөө нэгэ бригада

Хүсэтэ техникэсэ байнаа ашаа ажалгуйдөө газар дороноо нүүрхэ элбэгээр малтахын аргагүй байһан нинь мэдэжэ. Энэнь байнаа ойлгоһон Галуута Нуурай рудууправленин централына электромеханическа мастерскойн хүдэлмэрин шэд шахтануудайнгаа техникэдэ саг соонь харуула, зааһари хэжэ, нүүрхэшэдэй долоон жэлэйнгээ түсэбье болзорхоон урид дүүргэхын тугаар тэмсэжэ байна.

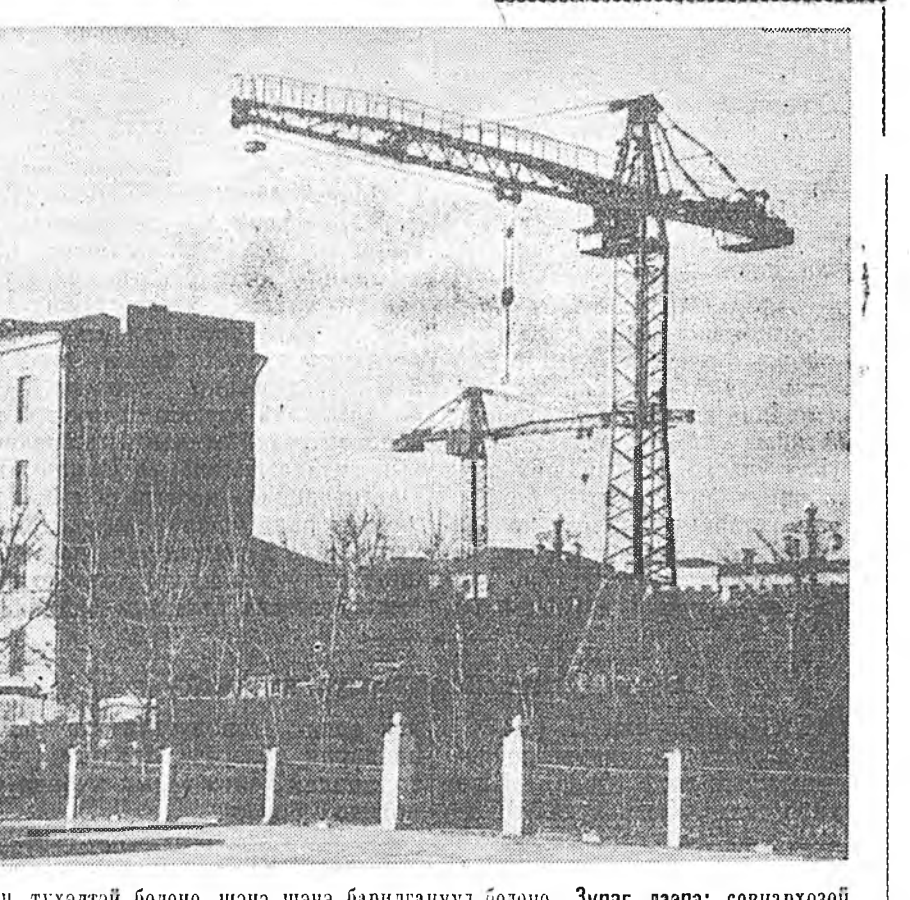
Центральна мастерскойн электротех. Энэ цехын коллектив коммунистическэ ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын тугаар тэмсэжэ бүгдэларадай мүрөөндэ элбэг хитэйгээр оролсоһон байна. Тингэ хэ зуураа, тэднэр дээшлүүлгдэһэн уялгануудыс баталан абаһан юм.

Нара бүрингөө түсэбье 110 проценттэ доошо бэшэ дүүргэд, даалгабаринаа гадуур гурбаһа үсөөн бэшэ электромотор зааһарила. Цехын гэгшүүн бүхэн нарадаа уралан парижуулгын нэгэ дурдхал оруулха, табан харын туршад хамтадаа хоёр мянган түхэриг арьбалалта хэжэ. Барандаа мэргэжэл дээшлүүлхэ, политическэ һураалсалда хабаадаха гэжэ тус цехынхидэй абаһан уялга соо хэлэгдэһэн байгаа.

Түүрүүшын үдэл абаһан уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэн элдэб бэрхшээлүүд ушардаг байгаа. Тэд ургаһаа нааатайгаар хүдэлмэрилжэ эхилһэн энэ коллектив Эдуард Петрович Пучковой хүтэлбэри дор ажал хэрэгтэ амжалтатгайгаар ябуулжа байна.

Нара бүрилдэ машина, техникэ зааһарила түсэбөө электротехникын үдэлдэ дүүргэнэ. Нүүрхын 2—3 нарада даалгабаринь жинир 120—130 процент дүүргэдэ. Нүүрхэ Пучковой хүтэлбэрилдэг цехынхид Гусинозерскдо түрүүлэн коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын тугаар тэмсэжэһэн мүрөөсөө үсхэхэн юм. Тэрэ гэгээр нилээд саг үнгэрбэ. Хэлэн ажалайн үр. гаргаһан оролдогонь харагдажыс эхилэ. Гэжэ рудууправленин партияна бюрократ секретарь Афанасий Григорьевич Золотухин хөөрэнэ.

Цех соо ороходо хүдэлмэриншэд элдэб олон механикуудта хүдэлжэ байба. Нүүрхэ малталгада хэ-

Улан-Удэний үдэлдэ болбосон түхэлтэй болоно, шэнэ шэнэ барилганууд бодоно. Зураг дээр: совнархозой А. Балдасов фото.

Үбэлдөө зааһа барихаар бэлэн

Зунай сезонной үдэл муу бэшээр хүдэлмэрилжэ гаргаһан Кабанскийн аймагй зааһаһад үбэлэй үсын хүдэлмэридэ бэлдэхэһе байнаа ябуулжа байна. Энэхүй Карл Марксын нэрэмжтэ артелиин зааһаһад хамтаһаа түрүүн бэлдэхэлэй хүдэлмэри гүйсэд дүүргэбэ.

Үбэлэй үдэл мууһын дороһоо зааһа бариха хүдэлмэри зунай үсын хүнөө һураггүй эхэ ажалтай гээшэ. Тингэһээ тус колхозой правлени зааһа барилгада хэрэгтэглэдэг бүхы зэр зэмсэгэһе байнаа зааһаарилжа, сезонно хүдэлмэри саг болзор соонь эхилжэ гэжэ шидэлһэн байна. Үшөө октябрь харын нүүрхэ зааһаһадай бригаданууд бүридхэгдэжэ дүүргэдэ. Мүнөө бригада бүхэн өөһдө өөһдүнгөө байха гэрнүүдэс дулаалан зааһаарилла.

Колхозой зааһаһадай бригаданууд Байгал далай хүртээр Сэлэгийн адагй талаа, нааһанууд болон нуурнуудта зааһаһалхыа гаргахын.

А. Бусурманов.

Манай хүршэнэрэй хонин

КПС-эй ЦК-гэй ПЛЕНУМЭЙ УГТАМЖАДА

Долоон жэлэй туршад мангад гектар нуга газар хаяажа, элдүүлхэ гэжэ Черновоско районы «Путь Ильича» колхозойхид шидэлһэн байгаа.

Тус колхоз 1957 ондо тэрэ хүдэлмэри эхилхэдэ эхлээд 1958 ондо зөвлөн тариалан байха. Тингэһэнэй ашаа хараалдаһаннаа һураггүй эхэ, гектар бүрин 200 центнер набаһата тэжээл хураагдаһан юм. Байнаа халхалдажа, хатаагдаһан газарта орооһон таряанай һайн ургаһаа абамаа гэжэ дүй дүршэл харуулаа.

Үбэлдөө элдэб һөөг бургаһаннаһыс сэбэрлээд, хабар, зундаа хахалаад орхиходо, газар һайнаа хатадаг юм. Мүн бороогой уһанай шэнгэдэггүй, дороһоо уһа гарадаг газарта уһанай урдаха һубаг малтажа хатаадаг байна. Сабалланга элдүүлхэ зорилгоор энэ колхоз «С-100» маркын трактор худалдажа абаа. Тэрэ трактораар 300-гад гектар газар хахалагдаа.

Эндэх колхознигууд газар элдүүлхэдэ гектарай 300—400 түхэрний гаргаша хэдэг, тэрэн бүри түрүүшын жэлэй ургасһаа гаргашаа харуулдаг байна.

«Восточно-Сибирская правда» газетһээ.

ЗАБАЙКАЛЬДАХИ УНИНЭЙ ГОРДОТО

Забайкалин металлургнуудай город—Петровск-Забайкальск баян түүхэтэй юм. 170 жэлэй саада тээ металлургин заводой баригдажа эхилһэн саһаа хойшо шэнэ город болдожо захалһан байгаа. Мүнөөшье энэ городой олон үйлсэдэ тэрэ үсын түүхэтэ газарнуудыс зааһан самбар, памятник харагдадаг. Городой түб үйлсэдэ 1832 ондо декабрист Сергей Петрович Трубецкой, тэрэнэй хамган Екатерина Иванина Трубецкая гэгшын барюуһан хоёр дахр модон гэр тэрэ зандаа байдаг. «Эндэ декабрист И. И. Горбачевский ажаһууһан юм» гэһэн гаршатай мемориальна самбар городой 1-дхи библиотекин байшан соо хадаатай. Декабрист А. Муравьевой хамган А. Г. Муравьевой, тэрэнэй хубуун Никитын, мүн декабрист М. Фонвизиний хубуун Дмитрий гэгшэдэй хүдөөлүүлгдэһэн скелп эндэ бии.

Совет засагай үдэл тус город танигдаһагүй болотороо хүгжөө. Эндэ хэдэн арбаад шэнэ үйлсэ бии болонхой, хүүгэдэй сад, ясли, һургуули, больница, металлургнуудай байшан баригданхай. Байрын гэрнүүд үргэн далайсатайгаар болхоогдожо байна. Нүүрэй гурбаһан жэлэй туршад Енисейская, Ангарская, Уриккин, Горькийн үйлсэнууд бии болоһон байха. Городой ажалшад олоороо өөр өөртөө гэрнүүдыс бариха байна. Энэ жэлдэ городой 70-аад бүлэ шэнэ гэрнүүдтээ зөөжэ орохонь.

Металлургин заводой барилгад гэрнүүдыс түргэн болзор соо барина. Бүри һаяхан Ленинэй үйлсөөр гурбан дахар шэнэ гэр ашаглалгада оруулагдаа. Эндэ столово, аптека, парикмахерская, залуушуулай хамтын байра нээгдэ, олон шэнэ байрада ажалшад зөөжэ ороо.

Ингэжэ металлургнуудай го-

КИНО Зон нүхэдэйнгөө туһаламжаар

«Морин дүрбэн хүлтэйһе наа, бүдэрэг юм» гэжэ ороодыс, бүрэдһе арадай дунда үннэй хэлсэгдэдэг. Ингэжэ хэлэхэдэ ходо алдуу хэжэ ябаха ёһотой гэгдэнэ бэшэ. Хүн гээшэ хая яа алдууһе гаргаа наа, тэрэнэе түргэнөөр зааһа, заларуулхыс оролдодог байна. Алма-Атын киностудии зохион гаргаһан «Иртышэй зэрлиг хуудам эрье дээрэ» («На дином бере Иртыша») гэгһэн уран һайханай шэнэ фильм хаража һуухада, энэ үгын сэгс, гүнзэгы удхатай байһанын дахин һанагдана. Нээрэлэ юуһе хэнгүй, хара амыа хараад, эльгээ тэбэрээд һууһан хүн лэ алдуу хэнгүй, мүрөөрөө ябадаг жэшээтэй бэшэ аа?

Энэ фильм дотор эгээл мүнөөнэй, манай үсын байдал, коммунизмын эхэ барилгануудай нэгэн дээрэ—Иртыш мүрэн дээрэ баригдажа байһан гидроэлектростанцины, хэдэн миллион кубометр уһанай багтаамжатай тэрэнэй эхэ сөөрэмэй барилга дээрэ ажаллажа, ажаһуужа байгшадай, тэдэнэй зохёон байгуулхы, урагшаа эрмэлзэлгэтэй ажал, алдуу эндууһууд, амжалта илалтанууд тухайн зураглалдана.

Иртыш мүрэнэй эрье. Суута Ермагай эржэ бууһаннаа хойшо хэдэн зуун жэлэй туршад зэрлиг хуудам заанда байһан энэ эрьедэ трактор, машинанууд һүндэлжэ, манган томо скрепернүүд, бульдозернууд, газар малтадаг бусад машинанууд шоролзожо, хэдэн мянган хүнэй шоргоолзон мэтээр арабайшалдан ажаллажа байхыс харагдана. Наратай сэлмэг нэгэ үгдөөгүүр эндэх барилгын наалтын нүхэр Уралов эдир залуу хубуун дахууланхай, барилгын дундуур ябажа, хэжэ байһан ажаллаа баяр баясхалантайгаар харуулаа, зон нүхэдэйнгөө танилсуулаа.

Гор сосогор үмдэтэй, гэдэргэнь үрзэтэр унагаһан буржатар үнэтэй, наринхан ута галстук гаргаһан, фотоаппарат зүүнхэй тэрэ залуу нүхэр Тохтар Ураловичын орчгана, эжы бабайн эрхэ наггин хубуун Жанай байһан байгаа. Энэ залуу нүхэр заримдаа зан буруугаар ажаллажа, нүхэдтөө, нинтын заншалда үһэржэ, нэтэржэ ябадаг залуушуудыс дуураан, замаа алдажа ябаһан хүн байгаа. Тэрэнэй роллине залуу артист А. Ашимов бэрхээр наадажа, замһаа хадууржа, буруу харгыда орожо ябаһан хубуунэй шэнжэ үнэн зүбөөр, үнэншамэ һайнаар гаргана.

Институдта һуража байһан хубуунэй эжы, баабайгаа нааад, табилда абажа, айлшаар эрэгтэжэ һанаһан эхэ, эсэгтэнь эхэл байртай. Нүхэдөө, хүршэнэрөө урижа, сайлалга хэжэ гэжэ байна. Уданыһе-гүй айлшад сугларжа, хубуунэй эрхэнэй байрта дурхыа үргэлзэн, сэнгэлзэн, хатар наадан боложо шахалшаба. Тэдэ заһарша заларшагүйгөөр замаа алдаагүй, эшэхэ нюуртай, гайхаха сэдхэлтэй Жанай хубуун гансаараа уруу дуруу, наанаа сэдхэлжэ эзэлгдэһэн һууна. Юундэ гэхэдэ, тэрэ номоо үзэнгүй, архи хужа, намуу һалихай ябадал гаргажа, мүртэйгөөр һураһаа болһон дээрһээ инсти-тудһаа хаюулаад, гэртээ эрхэн байгаа бууу. Энэнь тухайгаа эрхэн сэхэ хэлэхэ арганыгүй, халдажа ядажа байтарын, «хубуунэй айлшаар эрхэнэй байртай» нимэ найр зугаа, магтаал юрөөл болоһоо бууу.

Тингэжэ найрлажа байха үдөө Тохтар Уралович тугаархана почтаһоной үгһэн бэшгэе хармаан соогоо хээд мартагарһиһанаа гаргажа уншан гэгһэн хубуунэйнь гэртээ юундэ эрхэн шалтаган элршэбэ. Уурлаһан сүхалдаһанаа эсэгтэнь хубуунгээ бэлээрээ хэды эдэ орёолгожоохинь.

Хубуунэйнь хойноһоо харангуй, һайнаар һургангүй, хүмүүжүүлэнгүй, замын алдуулбади. Энэ манай нэгэ эхэ алдуу, гэжэ Тохтар Уралович хүгшэндөө гэмэрнэ.

Совет засагай үдэл тус гор-од танигдаһагүй болотороо хүгжөө. Эндэ хэдэн арбаад шэнэ үйлсэ бии болонхой, хүүгэдэй сад, ясли, һургуули, больница, металлургнуудай байшан баригданхай. Байрын гэрнүүд үргэн далайсатайгаар болхоогдожо байна. Нүүрэй гурбаһан жэлэй туршад Енисейская, Ангарская, Уриккин, Горькийн үйлсэнууд бии болоһон байха. Городой ажалшад олоороо өөр өөртөө гэрнүүдыс бариха байна. Энэ жэлдэ городой 70-аад бүлэ шэнэ гэрнүүдтээ зөөжэ орохонь.

Металлургин заводой барилгад гэрнүүдыс түргэн болзор соо барина. Бүри һаяхан Ленинэй үйлсөөр гурбан дахар шэнэ гэр ашаглалгада оруулагдаа. Эндэ столово, аптека, парикмахерская, залуушуулай хамтын байра нээгдэ, олон шэнэ байрада ажалшад зөөжэ ороо.

Ингэжэ металлургнуудай го-

Тинбэһе тэрэ хубуунгээ яабаһе зүб мүртэнь оруулха, ямарһе ажал хүүлжэ, хүнэй зэргэдэ хүн болгохо гэжэ шидэбэ.

Тэд нүхэр Уралов үшөө нэгэ эхэ алдуу ажал дээрээ хэжэрхын байгаа. Түсэбөө түргэнөөр дүүргэхэ, гидроэлектростанция болзорхоон урид ашаглалгада үгэхэ зорилгоор главна инженер Вакуловынаа хорижо байтар нарилангүй, сөөрэмэй һуури малтажа байһан газарта тэлээлгэнүүдыс хэжэ захиралта үгээрхэнэй байна. Дүтэ шадартын тээрэлгэнүүдыс хэжэ газар эхээр дорьбожо, гол хаалтын доорохи хабагтай шулуун һуури ганташоо. Энэ ушарһаа боложо барилга эхээр удаарха, хэдэн эшелон цемент хэрэгтэй болоһон байгаа. Тингэжэ гидроэлектростанцины ашаглалгада үгэхэ болзор удаарха туйлдаа хүрөө.

Эгээ энэ үдэл Ураловыс Москва дуудаба. Тэндэ министерствонүүдтэ ябажа, хэрэгтэй цемент оложо эрэхэ аабзаб гэжэ Тохтар Уралович һанаһан байгаа. Тэд тэрэ һанаһаныһе бүтээгүй. Бусажа эрхэдэн зон нүхэдэнь, барилгаһадын аргаа олоһон, гидроэлектростанциныһаа барилгыс эршэмтэйгээр ябуулжа, хаалтынгаа хараһан һууриин түргэнөөр, гаргаша багатайгаар бүхэлхэ арга олоо. Хабагтай тэлээд, бутархай шүлүүнуудынь саашан зөөдэг байһанаа болижо, тэднээ бетон соогоо хилихэ дурдхал орууһан байна. Тэрэнэй ашаар эндэх барилгаһад цементынгээ хахадныс шахуу алмаха аргатай болоо.

Иймэ арга олоод, барилгаһадайнгаа эршэмтэйгээр ажаллажа байһаа эрхэн Тохтар Ураловичын баярлаһан, хүнһынһе гэгһэн аргагүй, бетонцигуудай бригадын гэгшүүдыс бултэнь шагнаха захи-ралта үгэбэ.

Москваһаа эрхэдэн Жанай хубуунны үшөөл харгы мүрөө олоогүй, хүн бүхэндэ атаархажа, хоро үһөө ханажа ябадаг инженер Алжановай нүүдэлдэ орожо, ямарһе мэргэжэлгүй, эрдэмгүй аад, техник хүнэй туһаалда ажаллажа байба. Тингэһэн Тохтар Уралович хубуунгээ тэрэ ажалһаан дэры гаргаад, Григорий Хабаровай бригадада бетон зуураха ажалда баауулаа. Байн нүхэдэй дунда ороходоо хубуунныс ядаһаар, зоболдоо зүб харгыдаа орожо, хэнһэһе дутуугүй, оролдосотойгоор ажаллада болло. Байһаар байтаа энэ бригадынхид булта жэшээтэ һайнаар ажаллажа, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын тугаар тэмсэжэ захалха гэгһэн шидэлхэри гаргана.

Ингэжэ нүхэд В. Абызов, Ш. Хусанов гэгшэдэй бэшэнэ сценаар киностудиинхид манай орон дотор бодхоогдожо байһан барилгануудта ажаллада байгшалай баатар габьяата, зохёон байгуулхы, урагшаа эрмэлзэлгэтэй ажалыс, тэдэнэй һонирхолтой, алдуу-тай эндуугэй, орёо нарин ажабайдалыс шадамараар харуулаа.

Барилгын начальник Ураловай шэнжэ артист К. Байсеитов барилгаһаар гаргаа гэжэ һанагдаа. Тинбэһе тэрэнэй гаргаһан образ заримдаа «жэжэлхээ», эхэ барилга эрхилжэ байһан хүн гэжэ этгүүлмээр бэшэ болоно. Жанайн янгу дуратай орол басаган Тайкын роллине залуу артистка Л. Мартюшова бэрхээр наадаа. Залууханыһе наа, ажалша бэрхэ, үнэн сэхэ, һүбэлгэн хурса, ухаантэй сэгсэн басаган гэжэ этгэнэбди.

Орон дотороо эхэ эхэ гидроэлектростанцинуудыс бариха, коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа, замбуулин руу ракетнуудыс табиха байһан манай мүнөө үсын байдалыс харууһан энэ фильм республиканын ажалшад эхээр һонирхон харана.

Ц. Дондоков.

АЛМАЗ МАЛТАГШАДТА

Пеледуйская судна барилдаг верфини хүдэлмэриншэд Мирный городой алмаз малтагшадта эхэ туһа хүртэнэ. Тус верфидэ хоёр байртай стан-дартна гэр бүтээгдэжэ, Яхад алмазай промышленностин центр тээшэ эльгээгдэнэ. Агууехэ Октябрьин хүндэллэдэ зориулагдаһан мүрөөсөөдэ оролсохо зуураа, тус верфини барилгаһад һайн дүн туйлаһан байна. Тэднэр хабсаргада-мал гэрнүүдыс бариха 11 на-рынгаа түсэбье ноябрийн 7-до 103 процент дүүргэһэн юм, Молошо дархан А. Емельянов, станок даагдаа ажалладаг В. Фомина, рамшан И. Шени, электроагниууриша П. Коношен-ко, электрохорёошан М. Дря-бин гэгшэд бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллана.

«Социалистическая Якутия» газетһээ.

Хуучан ахуй

Зак. № 5116